ORĘDOWNIK URZĘDOWY
powiatu tczewskiego.

Nr. 38. **Tczew, dnia 2-go października 1924 r.** **Rok V.**

Przedpłata: miesięcznie 2,— zł.	ORĘDOWNIK POWIATOWY wychodzi co czwartek.	Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 5 groszy za 1-łam wiersz milimetrowy.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew. Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

351)

Obwieszczenie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło pozwolenia Radzie Naczelnej do Spraw Pomocy Młodzieży Akademickiej w Warszawie, ul. Kopernika nr. 41 na urządzenie kwesty w czasie od 9—16 listopada 1924 r. pod postacią znaczków dolepianych do rachunków restauracyjnych, widowiskowych, w kawiarniach i sklepach oraz deklaracji imiennych zaopatrzonych w nr. kolejny, pieczęć Nacz. Rady i podpis upoważnionego do organizowania zbiorki jak również urządzania imprez i widowisk, po miastach i wsiach na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prócz Województw. Krakowskiego na cele pomocy młodzieży akademickiej pod warunkiem, że wyżej wspom. Rada Naczelna, Komitety i osoby przez tę Radę powołane dla celów kwestarskich będą ściśle przestrzegały przepisów okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nr. 446 z dn. 4. II. 1921 r. ogłoszonego w Monitorze Polskim nr. 33 z dnia 11. II. 1921 r. oraz przepisów o widowiskach.

Tczew, dnia 24 września 1924 r.

St. 10902/24. **Starosta.**

352)

Obwieszczenie.

Pan Wojewoda Pomorski zezwolił Zakładowi Joanitów na urządzenie kwesty publicznej przez zbieranie składek na obszarze powiatu tczewskiego w czasie od 17. 11. 24 r. do 10. 12. 1924 r.

Kolektorzy winni mieć listy ze stronami numerowanemi liczbą bieżącą, zaopatrzoną pieczęcią urzędową miejscowej władzy policyjnej (pana burmistrza), która poświadcza jednocześnie ilość stron.

Każdemu ofiarodawcy należy listę przedłożyć celem zapisania wysokości złożonej ofiary i pokwitowania własnoręcznym podpisem.

Tczew, dnia 22 września 1924 r.

10752/24 St. **Starosta.**

353)

Obwieszczenie.

Wykopaliska i znaleziska przedhistoryczne.

Mimo częstych ogłoszeń w pismach codziennych, aby w myśl ustawy „o ochronie zabytków“ donoszono Państwowemu Urzędowi Konserwa-

torskiemu w Poznaniu, którego czynności urzędowe obejmują obszar Województwa Pomorskiego, o dokonanych znaleziskach i wykopaliskach przedhistorycznych, nikła zaledwie ilość takich zawiadomień dochodzi do wyżej wymienionego urzędu.

Wobec powyższego stanu rzeczy wzywam wszystkich Panów Przełożonych gmin i obszarów dworskich, aby zwrócili ludności na to uwagę, że ustawa „o ochronie zabytków“ Dziennik Ustaw nr. 14 z dnia 6. 3. 1922 r.

1) wymaga, aby donoszono niezwłocznie o każdem znalezisku Państwowemu Urzędowi Konserwatorskiemu (Dział Przedhistoryczny) w Poznaniu (Prof. Dr. Z. Zakrzewski).

2) wzbrania wszelkich prywatnych poszukiwań, czy to na własnym, czy na cudzym terenie.

Ponieważ zawiadamianie Państwowego Urzędu wprost jest nie zawsze możliwem, przeto pośrednictwo w takich wypadkach leży w moim ręku oraz władz mi podległych.

Tczew, dnia 17 września 1924 r.

St. 10501-24. **Starosta.**

---

354)

Obwieszczenie.

Kurs podkowniczy w Toruniu.

Następny kurs podkowniczy w Toruniu rozpocznie się dnia 1 października 1924 r.

Od kandydatów chcących brać udział w kursie tym wymaga się ukończenia 19 roku życia i przedłożenia świadectwa czeladnika kowalskiego. Kurs trwa 3 miesiące, a nauka jest bezpłatna. Koszta utrzymania podczas brania udziału w kursie ponosi kandydat osobiście.

Zgłoszenia na kurs przedkładać należy na ręce technicznego kierownika szkoły podkowniczej p. R. Dąbrowskiego w Toruniu ul. Prosta 30.

Tczew, dnia 24 września 1924 r.

St. 10904-24. **Starosta.**

---

355)

Obwieszczenie.

Kontrolowanie przez organy policyjne wymiarów ryb, nadawanych i wydawanych na kolejach.

Stosownie do „Przepisów Wykonawczych“ z dnia 16. 3. 1918 r. „Postanowień Politycznych“ z dnia 29. 3. 1917 r. do obowiązującej na Ziemiach Zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej Ustawy Rybackiej z dnia 11. 5. 1916 r. dozwolony jest połów i sprzedaż ryb następujących minimalnych wymiarów (długości):

Jesior	100 cm.
Węgorz, łosoś, troć i sandacz	35 cm.
Brzana, szczupak i aloza	28 cm.
Leszcz	25 cm.
Lipień, kleń, świnka, połusta i jaź . . .	20 cm.
Pstrąg i lin	18 cm.
Okoń, płotka, wzdręga w rzece	15 cm.
w jeziorze	10 cm.
Rak	10 cm.

Przekroczenia powyższego postanowienia, według § 53 postanowień policyjnych i § 128 Ustawy Rybackiej, powodują konfiskatę ryb i karę pieniężną, a kontrola nad wykonaniem tych przepisów należy do Policji Państwowej.

Ponieważ jednak kontrola nad dokonywanemi połowami jest trudno wykonalna, przeto główny jej nacisk należy zwrócić na jakość wysyłanych kolejami ryb, poddając je oględzinom przy nadawaniu do przewozu i wydawaniu odbiorcom, co jest tem pilniejszą potrzebą, iż na rynkach, szczególnie w Gdańsku, pojawiają się w znacznych ilościach ryby niemiarowe ze stratą i poważną szkodą dla prawidłowej gospodarki rybnej i ogólnego rybostanu.

Ministerstwo Kolei Żelaznych wyraziło zgodę, aby dokonywanie rewizji, o których mowa, przez organa tak Policji Rybackiej jakoteż i Policji Państwowej było na stacjach P. Kol. Państw. dopuszczane, lecz nie inaczej, jak w obecności właściciela towaru, przy czem na stacjach nadawczych — przed nadaniem, na odbiorczych zaś po wydaniu i otrzymaniu pokwitowania z odbioru.

O przekroczeniach powyższego postanowienia w każdym poszczególnym wypadku, należy mi donieść z powołaniem się na to rozporządzenie.

Tczew, dnia 22 września 1924.

St. 10821/24. **Starosta.**

---

356)

Obwieszczenie.

Na podstawie ustawy z dnia 25. lipca 1924 r. (Dz. Ust. 73 poz. 716 z dnia 26. sierpnia 1924 r.) o zawieszeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej w województwach poznańskiem i pomorskiem Starostwo Krajowe przejmuje z dniem 26 sierpnia 1924 r. z powrotem opiekę nad ubogimi krajowymi. Ustawa niemiecka o miejscu zamieszkania pod względem wsparcia z dnia 30 maja 1908 r. obowiązuje nadal jak przed 20. 3. 1924 r.

Wobec tego proszę likwidacje kosztów utrzymania i t. d. za krajowych ubogich przedkładać w podwójnem wykonaniu, oddzielnie

a) za czas od 20 marca 1924 r. t. j. do dnia wejścia w życie ustawy o opiece społecznej z dnia 16 sierpnia 1923 r.,

b) za czas od 21 marca 1924 r. do 25 sierpnia 1924 r. na rachunek Państwa w myśl okólnika z dna 30 lipca 1924 r. L. dz. II. 2845/24.

c) od 26 sierpnia 1924 r. począwszy na koszt Starostwa Krajowego.

Równocześnie zwracam uwagę na to, że Wydziały Powiatowe zobowiązane są na mocy obowiązującego z powrotem art. 31a ust. wykonaw-

czej do ustawy o siedzibie wsparcia w brzmieniu ustawy z dnia 11 lipca 1891 r. (Zb. U. Pr. str. 300) zwracać gminom przynajmniej 2/3 kosztów utrzymania za ubogich gminnych, umieszczonych w zakładach dla umysłowo chorych, głuchoniemych i ociemniałych.

Toruń, dnia 3. 9 1924 r.

Starosta Krajowy Pomorski
(—) Dr. Wybicki.

Ogłasza się.

Tczew, dnia 20 września 1924 r.

Wp. Br. 8224-24. **Starosta.**

357)

Obwieszczenie.

Pokazy inwentarza włościańskiego i organizowanie powiatowych Kółek hodowlanych.

W związku tegorocznem licencjonowaniem bydła włościańskiego ewentualnie trzody chlewnej, owiec i kóz i z okazji zebrań konstytucyjnych **powiatowych** kółek hodowców.

a) bydła rogatego, czarno-białego, nizinnego,
b) trzody chlewnej (białej, angielskiej i krajowej).
c) owcy krajowej (włościańskiej),
d) kóz bezrożnych (białych saaneńskich i sarnich harceńskich),
e) ptactwa,
f) królików

odbędą się pokazy względnie premjowania włościańskich stadników, krów jałowic, knurów, macior, (białej rasy angielskiej i uszlachetnionych rasy krajowej) owiec krajowych, (tryków i macior) kozłów i kóz według następującego rozkładu:

W okręgu Inspekcji Hodowlanej w Brodnicy:
a) w Brodnicy dnia 17 września (środa) o godz. 10 rano,
b) w Działdowie dnia 18 września (czwartek) o godz. 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowlanej w Kowalewie.
a) w Wąbrzeźnie dnia 22 września (poniedziałek) o godz. 11 rano,
b) w Grudziądu dnia 23 września (wtorek) o godz. 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowlanej w Lubawie.
a) w Nowemmieście 27 września (sobota) o godzinie 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowl. w Chojnicach.
a) w Chojnicach dnia 2 października (czwartek) o godz. 10 rno,
b) w Tucholi dnia 3 października (piątek) o godzinie 10 rano,
c) w Sępolnie dnia 4 października (sobotę) o godzinie 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowlanej w Świeciu.
a) w Świeciu 10 października (piątek) o godz. 10 rano,
b) w Chełmnie 11 października (sobota) o godz. 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowlanej w Skórczu:
a) w Starogardzie 16 października (czwartek) o godz. 10 rano,
b) w Gniewie 17 października (piątek) o godz. 10 rano,
c) w **Tczewie 18 października (sobota) o godz. 10 rano.**

W okręgu Inspekcji Hod. w Kościerzynie:
a) w Kościerzynie 23 października (czwartek) o godz. 10 rano, a
b) w Kartuzach 24 października (piątek) o godz. 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowl. w Wejherowie:
a) w Wejherowie dnia 30 października (czwartek) o godz. 10 rano,
b) w Pucku dnia 31 października (piątek) o godzinie 10 rano.

W okręgu Inspekcji Hodowlanej w Toruniu:
w Toruniu 8 listopada 1924 r. (sobota) o godz. 10 rano przed Starostwem.

W innych miejscowościach poszczególnych powiatów odbędą się premjowania w następnym roku.

O nagrody mogą się ubiegać włościanie i drobni hodowcy, nie posiadający lub dzierżawiący więcej niż 200 morgów ziemi.

Dla każdego pokazu przewiduje się

I. państwowe nagrody honorowe i pieniężne, które wyznaczy jeszcze Ministerstwo Rolnictwa,

II. nagrody Pomorskiej Izby Rolniczej postaci medali, dyplomów i premji pieniężnych.
a) za rozpłodniki męskie (stadniki, knury, tryki, kozły;
b) za materjał żeński (krowy, jałowice, maciory, owce, kozy)

III. ewentl. pieniężne nagrody powiatowe.

Pokazy poprzedzą przeglądy inwentarza w poszczegónych miejscowościach i kółkach rolniczych o ile zainteresowanie ich zgłoszą sołtysi wzgl. prezesi 3 tygodnie przed terminem pokazu w inspektoratach hodowlanych przy najbliższych szkołach rolniczych. Przeglądy na miejscu mają na celu przyjmowanie sztuk rasowych o dobrych kształtach i zaletach do powiatowych ksiąg rodowych które prowadzić będą inspektoraty hodowlane.

(Cel licencji zadanie kółek p. statuty). Z okazji przeglądów miejscowych odbędzie się też premjowanie wzorowych i praktycznych urządzeń obór i gnojowni oraz wzorowych stad włościańskich, okólników itp. przyczem specjalną uwagę zwracać się będzie na racjonalny wychów młodzieży. Obory takie zgłosić należy zawczasu Inspektoratowi.

Również odbędą się przy tej sposobności dodatkowe licencje stadników w myśl wojewódzkiego rozporządzenia o licencjonowaniu stadników. Prze-

glądy mają objąć całokształt hodowli drobnej własności — z wyjątkiem hodowli koni, którą się opiekuje już inna organizacja — a zatem hodowli bydła świń, owiec, kóz ptactwa i królików.

Do kółka hodowli bydła mogą należeć gospodarze nie stojący pod opieką Pom. Hod. Bydła. Lokalne kółko tego rodzaju złącza się w powiatowe.

Członkami Kółka Hodowli trzody mogą być hodowcy, którzy nie należą jeszcze do Pom. Związku Hodowców trzody chlewnej.

Do kółka hodowli owiec mogą należeć ci hodowcy danego powiatu, którzy hodują owce krajowe włościańskie (nie cienkorunne, szlachetne) pewnego ustalonego kierunku wzgl. pragną hodować za pomocą, odpowiednich tryków stacyjnych.

Do kółek hodowców mogą być przyjęci wszyscy właściciele kozłów, kóz rasowych — białej **bezrożnej**, kozy saaneńskiej i brunatnej (sarniej) kozy harceńskiej.

Do kółek hodowców drobiu mogą być wciągnięci wszyscy hodowcy i zwolennicy ptactwa rasowego. To samo odnosi się **do Kółek hodowców królików.** (Hodowlą kóz ptactwa i królików czystej krwi zaleca się zainteresować m. i. urzędników rzemieślników, robotników itp.).

Przeglądy mają trwać w każdym powiecie prawie tydzień i mają być zakończone przewidzianym powiatowym pokazem (i premjowaniem) najlepszych sztuk oraz zebraniem konstytucyjnem powiatowego kółka hodowli bydła, trzody, kóz, ptactwa i królików. Udział pp. gospodyń w posiedzeniach organizacyjnych kółek hodowli drobiu jest bardzo pożądany. Posiedzenia celem organizacji poszczególnych kółek odbędą się dla każdego powiatu w jednym dniu (w dniu pokazu). Dokładny plan rozjazdów i terminy posiedzeń ułoży i opublikuje Inspektorat hodowlany w porozumieniu z powiatowym komisarzem licencyjnym w Orędowniku pow. W razie nie ukończenia przeglądów w czasie przewidzianym, ciąg dalszy przeprowadzi inspektorat po terminie.

W skład komisji wchodzą:

a) przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa;
b) specjalny delegat Pomorskiej Izby Rolniczej;
c) powiatowy komisarz licencyjny (przewodn. powiat. komisji licencyjnej stadników);
d) okręgowy inspektor hodowlany;
e) delegat powiatowego towarzystwa rolniczego:

Funkcja członków i komisji jest honorowa.

O wyniku przeglądu i stanie każdej gałęzi hodowlanej danego powiatu spisze komisja protokół, który stanowić będzie dla Pomorskiej Izby Rolniczej materjał do dalszego postępowania. Komisja wysunie równocześnie propozycje co do konieczności stacjonowania u różnych rozpłodników przez Izbę Rolniczą itp. — Przy urządzeniu stacji tego rodzaju będzie Izba uwzględniać w pierwszym rzędzie kółka hodowlane. Statuty wzorowe dla poszczególnych kółek powiatowych ukażą się drukiem w najbliższym numerze Kłosów.

Pomorska Izba Rolnicza.

Ogłasza się.

Tczew, dnia 11 września 1924 r.

8531-24 Wp. I. **Starosta.**

---

358)

Obwieszczenie.

Dot. wysiedlenia z pasa granicznego.

Wojewoda Łódzki wysiedlił dekretem z dnia 16. 5. 24 r. L. dz. Pr. 2317/2/III Józefa Mielczarka, lat 23, mieszkańca wsi Komorniki, gm. Skomlin pow. Wieluński, za przemytnictwo z 30 klm. pasa granicznego na przeciąg 3 lat, licząc od 25. 6. 24 r.

Pp. Burmistrz, Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich nie przyjmą Mielczarka do swych gmin i powiadomią mnie natychmiast o jego pojawieniu.

Tczew, dnia 23 września 1924 r.

St. 10633/24. **Starosta.**

DZIAŁ OGŁOSZEŃ.

„KU MORZU"

Pod tym tytułem Liga Morska i Rzeczna wydała jednodniówke, poświęconą popularyzacji idei morza i otwartej obecnie w gmachu Politechniki wystawie „Nasze morze".

Na treść tej jednodniówki złożyły się. przemówienie Pana Prezydenta Państwa Wojciechowskiego w Gdyni, oraz artykuły: Przyszłość Polski na morzu" — Zdzisława Dębickiego, „Dzieje stosunku Polski do morza", Juljan Rummla, „Obecna nasza korzyść z morza" — Czesława Petelenza", „Ku morzu" i wiersz „Oceany" — Radosława Krajewskiego, Aforyzmy" — zebrane przez Stanisława Kruszyńskiego, — Rybactwo morskie jako część zagadnienia dostępu do morza — Lubeckiego, Zamierzenia Ligi Morskiej i Rzecznej" i jej „Organizacja obecna". — Hugona Pistla, „Dotychczasowa działalność L. M. R. — Stanisława Kruszyńskiego i inne.

Rzeczowe i nasycone treścią artykuły są podane przystępnie i lekko, zwracają myśl czytelnika ku niewyczerpanym zupełnie korzyściom, jakie daje Polsce bezpośredni dostęp do morza!

Ogłasza się.

Tczew, dnia 16 września 1924 r.

Wp. I. 8522/24. **Dytkiewicz,** starosta.

Nakładem i czcionkami Drukarni i Księgarni Tow. z ogr. por. w Tczewie.
Odpowiedzialny redaktor Stanisław Grzonka, Sekr. Wp. w Tczewie.